

Tak fra Anni og Laila Kanafani for overrækkelsen af Gerda Prisen

- Deres Højhed Prinsesse Alexandra
- Formand for Menighedernes Daginstitutioner Anne Reiter,
- Generalsekretær for Folkekirken Nødhjælp, Henrik Stubkær
- Borgmester Bo Asmus Kjeldgaard
- Og til jer - Mine Damer og Herrer

På vegne af min datter Laila og mig selv vil jeg udtrykke vor varme tak.

Kære Venner,

Vi er utrolig glade for at modtage denne smukke pris i mindet om Gerda Tillisch, en pædagogisk pioner, som for 90 år siden startede pædagogisk aktiviteter med børn i Københavnske arbejderkvarterer.

Selv er jeg opvokset i et arbejderhjem i København – min far var dybt engageret i den danske fagbevægelse og under 2. verdenskrig i modstandskampen mod den tyske nazistiske besættelse af Danmark. I mit barndomshjem gav mine forældre husly til tyske flygtninge, der flygtede fra naziregimets rædsler, indtil de kunne komme videre til Sverige. Mine to brødre og jeg lærte fra vore forældre at vise solidaritet med forfulgte mennesker og undertrykte folk. Jeg tror at disse tidlige indtryk og oplevelser har præget mine holdninger til andre mennesker, ikke mindst til børn hvor end de måtte leve i verden.

For nøjagtig 50 år siden blev jeg uddannet fra det daværende *Kursus for Børnehave og Fritidspædagoger* i København, som var oprettet af bl.a. Sofie Ribbjerg. Vi havde utrolig gode lærere, og de kreative fag var prioriterede ligeså højt som pædagogik, psykologi, sociallære, litteratur og andre teoretiske fag. Jeg havde en god ballast med mig da jeg som nyuddannet pædagog arbejdede i en menigheds børnehave på Amager, og i en børnehave i Humlebæk. Senere fik jeg job som pædagog på et observationshjem for udviklingshæmmede børn i Norge.

I 1960 deltog jeg i en OMEP konference i Jugoslavien. Den danske delegation var ledet af de navnkundige pædagoger Jens og Kirsten Sigsgård, og det blev en stor oplevelse for mig og andre unge danske pædagoger at høre om arbejdet med småbørns pædagogik i mange andre lande, og at udveksle erfaringer med andre deltagere i konferencen om børns rettigheder.

Opholdet i Jugoslavien gav mig også mulighed for at deltage i en international studenterkonference i Dubrovnik. Her blev jeg for første gang i mit liv konfronteret med det palæstinensiske folks tragedie ved mødet med unge palæstinensiske studenterledere, der levede som flygtninge udenfor deres hjemland Palæstina.

På det tidspunkt, 12 år efter at størstedelen af Palæstinas befolkning var blevet fordrevet fra deres hjemland i 1948, vidste jeg intet om denne tragedie - min familie og venner vidste intet.

Da de unge palæstinensiske studenterledere ved konferencen fortalte mig, hvad der var sket, blev jeg vred og meget flov - fordi jeg intet vidste. Jeg følte at det var lykkedes verden at begrave det palæstinensiske folk fysisk i flygtningelejre i de omkringliggende arabiske lande. Ingen internationale instanser implementerede deres ret til at vende tilbage til deres hjemland som det var blevet lovet dem ifølge FN's resolution 194, vedtaget i December 1948.

I september 1961 besluttede jeg mig for at rejse til Syrien og Libanon for at mødes med palæstinensere som levede i flygtningelejre og andre som levede udenfor lejrene. Jeg ville se med egne øjne og høre med egne ører.

Det blev så min skæbne, for allerede den første dag i Beirut blev jeg introduceret til den unge palæstinensiske journalist og forfatter Ghassan Kanafani. Fra mit første møde med ham følte jeg at stå overfor en exceptionel person. Vore møder og diskussioner om det Palæstinensiske folks skæbne og kamp, og mine møder med hans landsmænd i og udenfor flygtningelejrene i Libanon udviklede sig til et personligt venskab. Som palæstinensisk flygtning havde Ghassan hverken arbejdstilladelse eller pas. Han arbejdede i den politiske ugeavis, *Frihed*, samtidig med at han skrev noveller, romaner og andre litterære værker. Jeg fik job i en libanesisk børnehave. På trods af den usikre situation giftede vi os, kun to måneder efter min ankomst til Libanon. Vores første barn, Fayez var født i 1962, og fire år senere fik han en dejlig lillesøster, Laila.

Gennem hele vort ægteskab var jeg meget påvirket af hans menneskelige egenskaber og hans kunstneriske og politiske ideer, og forsøgte at informere min familie og mine venner i Skandinavien om det palæstinensiske folks kamp for en retfærdig fremtid.

Men det var først og fremmest arbejdet for de palæstinensiske børn som optog mig. Efter juni-krigen i 1967 forsøgte vi sammen at få oprettet børnehaver i flygtningelejrene i samarbejde med FN's organisation for palæstinensiske flygtninge, UNRWA. Det lykkedes desværre ikke, da UNRWA kun havde mandat til at oprette skoler for børn fra seks års alderen og op til 16 år. Jeg var dengang blevet leder for en stor og rigtig god arabisk – engelsksproget børnehave på en skole i udkanten af Beirut, hvor jeg fik mulighed for at praktisere mange kreative aktiviteter med børnene og pædagerne. Skolens libanesiske indehaver havde i sine unge dage oprettet Libanons første børnehave.

Ghassan Kanafani var i mellemtiden blevet en af de ledende talsmænd for den palæstinensiske modstandsbevægelse, samtidig med at han fortsatte sit litterære og journalistiske arbejde. Han var en af de førende intellektuelle og hans kontor blev samlingssted for mange udenlandske korrespondenter. Min mands våben mod den zionistiske fjende var hans ord og hans pen....

Den 8. juli 1972 blev han dræbt sammen med sin unge niece Lamis af israelske Mosaad agenter ved et bilbombeattentat foran vort hjem i Beirut. Ghassan blev kun 36 år, men han efterlod sig 18 bøger - noveller, romaner, skuespild og essays. Det var et uendeligt stort tab for mig, vore to børn, hans familie og det palæstinensiske folk.

Børnene er vores Fremtid skrev og sagde Ghassan ofte. En samling af hans noveller er blevet udgivet med titlen *Palæstinas Børn* og hans eventyrbog *Den Lille Lanterne*, som han havde skrevet og illustreret til sin niece Lamis på hendes 8 års fødselsdag, er udkommet på arabisk og engelsk.

Jeg valgte at blive i Libanon sammen med mine to børn, Fayeze var ni og Laila kun fem år, for på min måde at føre hans kamp videre. Jeg besluttede at bruge min baggrund og erfaring som pædagog til at virkeliggøre hans og mine planer om at starte projekter for børn og unge i palæstinensiske flygtningelejre. I 1974 stiftede jeg sammen med familie og venner Ghassan Kanafani's Kulturfond og samme år oprettede vi vores første børnehave i Bourj Barajneh lejren i Beirut. I de forløbne 32 år har vi oprettet seks børnehaver, to centre for udviklingshæmmede børn og unge og tre børnebiblioteker, som 1.200 børn nyder godt af i seks palæstinensiske lejre.

Min pædagogiske baggrund er fra Danmark, men jeg kunne ikke bare trække dansk pædagogik ned over hovedet på palæstinensiske pædagoger, børn og forældre. Jeg ville ikke kopiere, men lade mig inspirere af børnenes og de voksnes kulturelle og historiske baggrund og deres identitet – f.eks. var det meget vigtigt for forældrene, at deres børn blev introduceret til det arabiske alfabet det sidste år i børnehaven. Herefter kunne vi begynde at integrere dele af dansk pædagogik, som kunne gavne børnenes udvikling og evner. Den pædagogik som vi i årenes løb selv har udviklet er baseret på den *holistiske* holdning til børns udvikling og dannelse – det hele menneske. I de senere år har vi arbejdet meget med at inkludere børn med moderate handicap, bl.a. blinde børn, i vore børnehaver og centre, og med virkelig gode resultater for børn og forældre. I den forbindelse er kreativ udfoldelse meget vigtig.

Siden 1995 har vi arbejdet målrettet med *kunst og kreativitet*, som er blevet integreret i dagligdagen i alle vore børnehaver og centre. Dette er takket være min datter Lailas kunstneriske og pædagogiske uddannelse og indsats og den inspiration, som hun har hentet i Reggio Emilia i Italien. Hun har videreudviklet og integreret sine erfaringer i de daglige aktiviteter med børnene og deres pædagoger. I de forløbne ti år har Laila uddannet 25 palæstinensiske og libanesiske kunstpædagoger, som arbejder i vore egne og andre organisationers børnehaver. En stor kunstudstilling fandt sted i 2002 i UNESCO, og i 2003 udgav Laila kunst bogen *Like Roses in the Wind* med selvportrætter og tanker af 4. generations palæstinensiske flygtninge. Nu er cirklen sluttet ved at hun også har givet kurser og videregivet sine erfaringer omkring kunst og kreativitet til pædagoger i danske børnehaver. En større kunstudstilling af børns selvportrætter fra palæstinensiske børnehaver og fra børnehaver i Danmark er planlagt i september i forbindelse med *Images of the Middle East*.

Efter de seneste ugers ulykkelige begivenheder i Libanon, hvor så mange børn er blevet dræbt eller sårede – ca. 1/3 af krigens ofre er børn under 12 år, er der endnu større behov for at støtte arbejdet for FN's konvention om børns rettigheder: Ethvert barn har ret til - et navn, et hjem, en familie, en nationalitet, et hjemland, en uddannelse og ret til at blive beskyttet mod krig, vold og katastrofer. Dette er blot en lille del af de rettigheder som ethvert barn har krav på, uanset køn, farve, race og religion. Det er verdenssamfundets pligt at opfylde disse krav for alle børn.

Til slut en særlig tak til Folkekirkens Nødhjælp, som har støttet vort arbejde i over 25 år og har indstillet os til Gerda Prisen.

Hjertelig tak til Menighedernes Daginstitutioner for det positive samarbejde og tildelingen af denne smukke pris. Vi takker også alle andre, som har ydet støtte til vort arbejde for at give børn en bedre nutid og fremtid.

Anni Kanafani

Laila overrækker børnenes kunst bog – *Like Roses in the Wind* og Ghasan Kanafanis eventyrbog – *The Little Lantern* til:

- **Hendes Højhed Prinsesse Alexandra**
- **Anne Reiter og Menighedernes Daginstitutioner**